

Landspítali þarf að fjölga sérfræðilæknum

Fréttatilkynning frá lækna ráði Landspítala vegna útkomu skýrslu McKinsey & Company um rekstrarhagkvæmni og stöðu Landspítala - Lykill að fullnýtingu tækifæra Landspítalans

Út er komin skýrsla McKinsey & Company - *Lykill að fullnýtingu tækifæra Landspítalans* sem unnin var í samræmi við tillögu fjárlaganefndar Alþingis. Læknaráð Landspítala tekur undir með skýrsluhöfundum að mikilvægt sé að taka mönnun klínískra starfstétta til endurskoðunar. Fram kemur í skýrslunni að læknar Landspítala sinna 895 heimsóknum og innlögnum á hvert stöðugildi samanborið við 452 við sjúkrahúsið í Umeå og 519 við Karolinska sjúkrahúsið eða 95% fleiri en kollegar þeirra við sambærileg háskólasjúkrahús í Svíþjóð. Hlutfall lækna af heildarmannafla Landspítala er mjög lágt miðað við samanburðarsjúkrahús erlendis. Auk þess er hlutfall ungra lækna án sérfræðimenntunar mun hærra á Landspítala, en hlutfall reyndra sérfræðinga lægra og starfsaldur þeirra tiltölulega stuttur í þessum samanburði. Læknaráð telur krefjandi nauðsyn að úr þessu verði bætt.

Bent er á í skýrslunni að Landspítali hefur átt erfitt með að laða sérfræðilækna aftur til Íslands undanfarin misseri. Læknar sem snúa ekki aftur til Íslands nefna vinnuskilyrði sem eina helstu ástæðu þess að þeir starfi heldur erlendis. Skýrslan sýnir að á Landspítala er minna húsrými til athafna en á sænskum og breskum sjúkrahúsum. Húsrými á hvert klínískt stöðugildi er minna og ef tekið er tillit til meira álags og fleiri heimsókna og innlagna á hvert stöðugildi er ljóst að þrengra er um alla starfsemi á Landspítala en erlendum viðmiðunarstöðum.

Læknaráð Landspítala er sammála skýrsluhöfundum um að mikilvægt sé að leysa úr vandasömum verkefnum í rekstri sjúkrahúsins, s.s. stytta biðlista og koma á fót göngudeildarstarfsemi á Landspítala fyrir flóknari og þverfaglega þjónustu sérfræðilækna og efla getu til klínískrar ákvörðunartöku, með því að auka hlutfall sérfræðilækna í starfsmannahópi Landspítalans. Slíkt geti orðið þáttur í að skipuleggja með hagkvæmari hætti aðra hluta starfseminnar og stytta meðallegutíma og rekstrarkostnað. Þá telur læknaráð mikilvægt að mönnun og ráðningar sérfræðilækna þurfi að taka mið að sérstöðu Íslands og tryggi að vaktaálag og vinnutími utan dagvinnu sé hóflegur.

Skýrsluhöfundar benda á mikilvægi þess að tryggja nægjanlega afkastagetu í heilbrigðiskerfinu. Hægt sé að minnka þá áhættu á ýmsan hátt, t.d. með því að tryggja að laun og vinnuskilyrði sérfræðilækna séu í samræmi við það sem tíðkast alþjóðlega, eða með því að tryggja að fjöldi íslenskra lækna sé nægjanlegur til að heilbrigðiskerfinu sé ekki hætta búin ef hlutfall lækna sem snúa aftur til Íslands skyndilega lækkar.

Læknaráð Landspítala fagnar þessu ábendingum og er reiðubúið að vinna með heilbrigðisyfirvöldum að langtíma umbótum með hagsmuni og öryggi sjúklinga að leiðarljósi.

Greinargerð:

Íslenskt heilbrigðiskerfi - eftirbátar í fjárframlögum

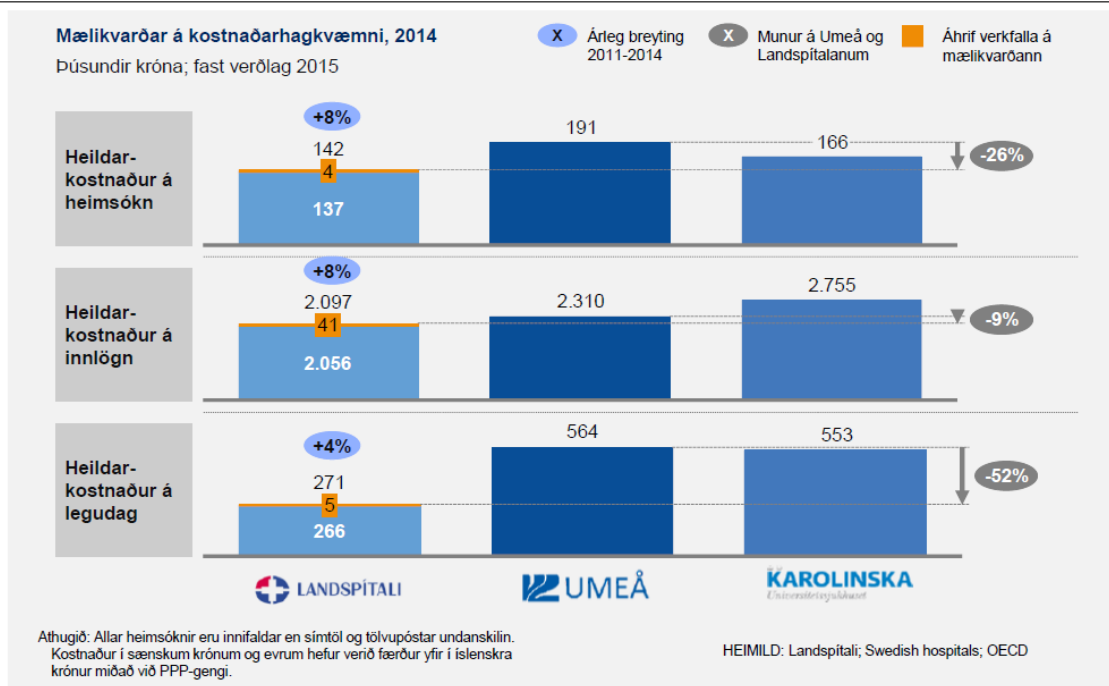
Heilbrigðisþjónusta á Íslandi hefur frá árinu 2003 verið eitt fára landa sem dregið hefur úr kostnaði við heilbrigðisþjónustu sem hlutfall af vergri landsframleiðslu. Árið 2003 var þetta hlutfall 10,1%. Árið 2014 var þetta hlutfall komið niður í 8,8% af VLF, sem er nálægt meðaltali OECD ríkanna og lægra en annars staðar á Norðurlöndunum, að Finnland undaskildu.

McKinsey skýrslan metur það svo að niðurskurður þessi hafi leitt til aukinnar skilvirkni innan kerfisins samhliða lækun kostnaðar. Vegna stærðar og umfangs heilbrigðisþjónustu Landspítalans höfðu þessar breytingar veruleg áhrif á starfsemi hans, en þótt þessum breytingum hafi fylgt ýmis ávinningur að mati skýrsluhöfunda olli niðurskurðurinn einnig að tiltekin svið kerfisins hafa verið vanrækt og telur læknaáæðs Landspítala að svo sé enn víða.

Hagkvæmur rekstur Landspítalans

Skýrslan sýnir að þrátt fyrir að kostnaðarhagkvæmni hafa verð að hækka, er kostnaður lægri á Landspítala en á sambærilegum sænskum sjúkrahúsum árið 2014 við hverja sjúkrahúsheimsókn og hverja innlögn, þrátt fyrir að launakostnaður hafi aukist í kjölfar síðustu kjarasamninga. Heildarkostnaður heimsókna á Landspítala er 26% lægri en í Umeå og heildarkostnaður á innlagnardag 52% lægri og 9% lægri heildarkostnaður á hverja innlögn þó legudagar séu að meðaltali fleiri á Landspítala.

Mynd 5: Kostnaður á heimsókn, innlögn og legudag er lægri á Landspítala en á sænskum háskólasjúkrahúsum sem stafar af rekstrarhagkvæmni og mismunandi þunga þjónustunnar.

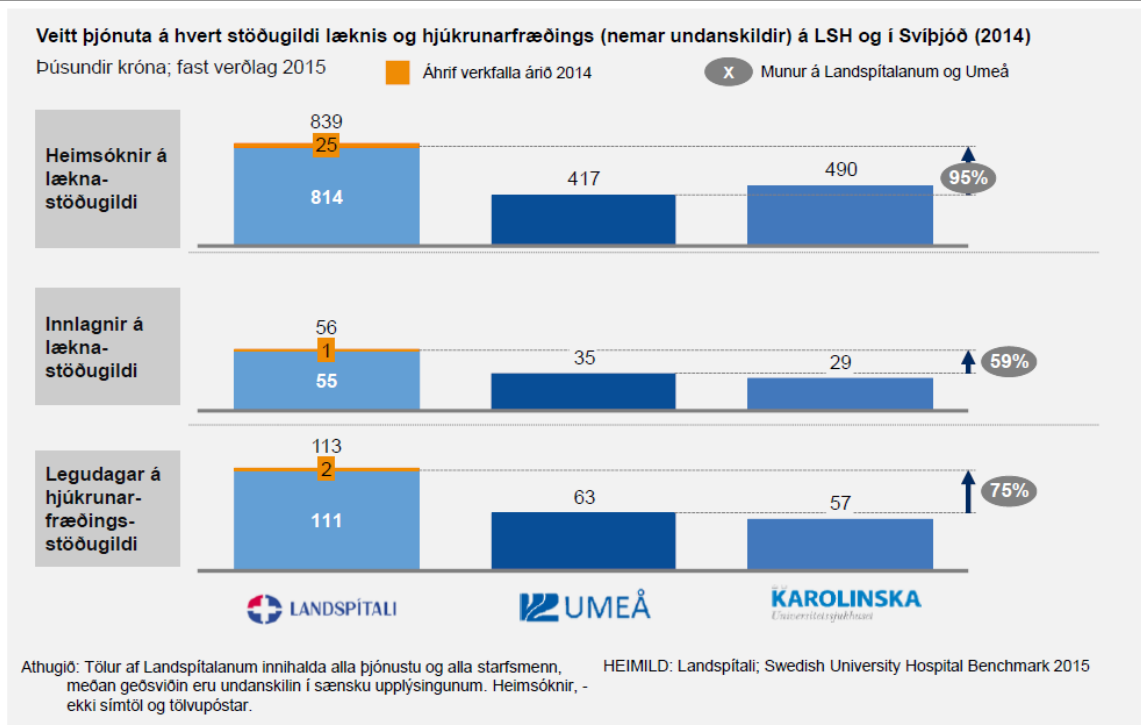

Framleiðni og afköst lækna Landspítala eru mikil

Hlutfall heimsókna og innlagna á hvern lækni á Landspítala er tvisvar sinnum meiri en á sænskum viðmiðunar háskólasjúkrahúsum í Umeå og Stokkhólmi. Þannig eru heimsóknir og innlagnir samanlagt á hvert stöðugildi lækni 895 á Landspítala en 452 í Umeå og 519 við Karolinska sjúkrahúsið í Stokkhólmi. Læknar Landspítalans sinna að meðaltali fleiri heimsóknum og innlögnum en kollegar þeirra í Svíþjóð.

Í skýrslunni kemur fram að hlutfall lækna af heildarfjölda starfsmanna er 17% á Landspítala á meðan það er 24% við Karolinska sjúkrahúsið. Þá kemur einnig í ljós að aldursdreifing lækna er talsvert samanborið við sjúkrahúsin í Svíþjóð. Þannig eru 44% lækna á aldrinum 30 - 50 ára á Landspítala, en 64% erlendis og hlutfall lækna án sérfræðimenntunar, yngri en 30 ára er 22% á Íslandi en 6% á samanburðar sjúkrahúsunum.

Mynd 7: Klínískt starfsfólk á Landspítalanum sinnir að meðaltali fleiri heimsóknum, innlögnum og legudögum en kollegar þess í Svíþjóð.

Húsnæði og nýting þess - hámarksnýting og vel það á Landspítala

Fram kemur í skýrslu McKinsey að á Landspítala er minna húsrými til athafna en á sænskum og breskum sjúkrahúsum. Húsrými á hvert klínískt stöðugildi er minna og ef tekið er tillit til meira álags og fleiri heimsókna á hvert slíkt stöðugildi er ljóst að þrengra er um alla starfsemi á Landspítala en erlendum viðmiðunarstöðum. Nýting rúma á Landspítala var 97% árið 2015 og til samanburðar má geta að í Bretlandi og Þýskalandi er nýtingin að meðaltali 85% annars vegar og 81% hinsvegar. Þá kemur fram

Í skýrslunni að nýting á hátæknibúnaði á Landspítala er hlutfallslega mikill og heldur meiri en erlend viðmið í skýrslunni, en tækjabúnað sjúkrahússins er umtalsvert eldri sbr. að meðalaldur segulómtækja á Landspítala er 11,5 ár en á Karolinska 7,9 ár.

Reykjavík 16. september 2016

Nánari upplýsingar veitir:

Reynir Arngrímsson, formaður lækna ráðs Landspítala

reynirar@landspitali.is

s: 543 1000 / 543 1180 /fs: 824 5856

Nálgast má skýrslu McKinnsey og glærur frá kynningu sérfræðinga McKinnsey á niðurstöðum sínum í Velferðarráðuneytinu á heimasíðu ráðuneytisins: <https://www.velferdarraduneyti.is/frettir-vel/skyrsla-um-rekstrarhagkvaemni-og-stodu-landspitala>